

خوشه‌بندی استان‌ها بر اساس شاخص‌های تأثیرگذار بر توسعه بازار

بیمه عمر و تعیین اهمیت نسبی

شاخص‌ها در هر یک از گروه‌های استانی

دکتر منصور مؤمنی^۱دکتر داوود کریمی دستجردی^۲هاجر نصرآزادانی^۳

چکیده

باتوجه به اینکه بیمه به‌خصوص بیمه عمر، در ایجاد امنیت اجتماعی و آسایش روحی و روانی انسان‌ها بسیار مؤثر است و از طرفی اهمیت و تأثیر این بخش از حوزه صنعت بیمه در اقتصاد جامعه، برای کسی پوشیده نیست، پژوهشگر تلاش خود را براین مبنا قرار داد که به بررسی و ارزیابی یکی از مشکلات در این زمینه بپردازد و با استفاده از مطالعات و بررسی نظرات کارشناسان خبره صنعت بیمه گامی هر چند کوچک در این راستا بردارد. با بررسی‌های انجام‌شده مشخص شد که یکی از مشکلات این بخش از صنعت بیمه نبود شناخت کافی از بازار بیمه عمر است که عدم آگاهی باعث شده مدیران بدون توجه دقیق و مناسب به ابعاد مختلف بازار و عوامل تأثیرگذار بر آن و نیز بدون توجه به نیاز مشتریان خود به شکل یکسان با این بازار گسترده برخورد نمایند که از آن جمله تعیین حق‌بیمه‌های یکسان بیمه‌های عمر در مناطق مختلف کشور است که این مسئله یعنی تفاوت قائل نشدن بین مناطق

مختلف برای بازیابی در جهت توسعه بازار بیمه عمر که می‌تواند اثرات مخربی در توسعه این صنعت اجتماعی - اقتصادی ایجاد نماید. به همین دلیل محقق بر آن شد که با طی مراحل اقدام به ارائه راهکاری در این رابطه نماید؛ این مراحل به شکل مختصر بدین گونه است که باتوجه به موضوع مورد بررسی ابتدا به بیان نقش و اهمیت بیمه و به‌خصوص بیمه عمر و سیر تطور آن در تاریخ بشر و ایران و نیز علل عدم رشد و تکامل این صنعت در کشورمان پرداخته می‌شود. چگونگی تعیین اهمیت نسبی شاخص‌های اثرگذار بر توسعه بازار بیمه عمر در مناطق مختلف کشور در جهت توسعه بازار بیمه عمر در هر یک از این مناطق سؤال اساسی این تحقیق است. در واقع هدف نهایی به‌دست آوردن راهکارهای علمی تر در جهت توسعه بازار بیمه عمر متناسب با نیازهای مشتریان در مناطق مختلف کشور و در نهایت ایجاد رضایت در ذی‌نفعان بیمه عمر است و از طرفی تعیین اهمیت نسبی شاخص‌ها در مناطق مختلف می‌تواند در تعیین استراتژی‌های بازیابی متناسب با مناطق مؤثر واقع شود.

شیوه کار بدین صورت بوده که در ابتدا با بهره‌گیری از مطالعات پیشین به شناسایی عوامل

۱. استاد راهنما

۲. استاد مشاور

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت صنعتی، گرایش پژوهش عملیات، دانشگاه تهران، دانشکده مدیریت

عوامل تأثیرگذار و شاخص‌های آنها پرداخته شده است. در این مقایسات عوامل تأثیرگذار بر بازار و فروش بیمه عمر توسط مدیران شعب ممتاز بیمه ایران در سرتاسر استان‌ها دوبه‌دو و همچنین شاخص‌های مربوطه نیز در هریک از ابعاد مورد مقایسه قرار گرفتند که در نهایت وزن نهایی و در واقع اهمیت هریک از شاخص‌ها در هریک از خوشه‌های استانی تعیین شده‌اند و بدین شکل در خوشه‌های استانی شاخص‌های اثرگذارتر معین شدند که می‌توان راهنمای خوبی در شناخت هرچه بیشتر وضعیت بازار در هریک از مناطق کشور باشد.

واژگان کلیدی: بازار، بیمه، بیمه عمر، استان، تحلیل خوشه‌ای، شاخص، بازار، وزن‌دهی

تأثیرگذار بر بازار بیمه عمر پرداخته و سپس با استفاده از سرشماری از مدیران خبره بیمه عمر ۷ شرکت پر سابقه بیمه در زمینه بیمه عمر در تهران نظرخواهی انجام شد و سپس شاخص‌های مؤثرتر بر توسعه بازار بیمه عمر شناسایی شدند. همان‌طور که در سؤال اصلی پژوهش مشخص است چگونگی تعیین اهمیت نسبی این شاخص‌ها براساس فضای هریک از بخش‌های مختلف بازار بیمه عمر در استان‌هاست که به دلیل گستردگی و تعدد استان‌های کشور، ابتدا این بازار استان‌ها با استفاده از میزان شاخص‌های مؤثر، در گروه‌های مختلف خوشه‌بندی شدند و در مرحله بعد با نظرخواهی از کارشناسان خبره استانی در هریک از این خوشه‌های استانی، از روش مقایسات زوجی، به تعیین اهمیت هریک از